

Bruksela, dnia 22.6.2022 r.
SWD(2022) 168 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI
STRESZCZENIE SPRAWOZDANIA Z OCENY SKUTKÓW

[...]

Towarzyszący dokumentowi:

**WNIOSEK DOTYCZĄCY ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO
I RADY**

w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych

{COM(2022) 304 final} - {SEC(2022) 256 final} - {SWD(2022) 167 final}

Streszczenie oceny skutków (maks. 2 strony)
Ocena skutków aktu o odbudowie zasobów przyrodniczych
A. Zasadność działań
Na czym polega problem i dlaczego jest to problem na szczeblu UE?
Ogólnym problemem jest postępująca w alarmującym tempie utrata różnorodności biologicznej i degradacja ekosystemów. Jak podkreślono w Europejskim Zielonym Ładzie, jest to jedno z największych zagrożeń dla UE w najbliższych dziesięcioleciach, ponieważ nasze społeczeństwo i gospodarka są w dużym stopniu uzależnione od korzyści, jakie zapewniają zdrowe ekosystemy. Zmiany geopolityczne w Europie uwypukliły potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa i odporności systemów żywnościowych, a ponadto zmiana klimatu i utrata różnorodności biologicznej stanowią poważne długoterminowe zagrożenie dla wydajności rolnictwa. Odbudowa zasobów przyrodniczych stanowi polisę ubezpieczeniową zapewniającą długoterminową stabilność i odporność UE w wielu sektorach gospodarki. Odbudowa ekosystemów w UE jest jednak do tej pory zdecydowanie niewystarczająca, aby sprostać tym wyzwaniom, a ekosystemy nadal ulegają degradacji. Mimo że wdrożono pewne konkretne strategie, które przyczyniają się do odbudowy ekosystemów, istnieje wiele niedociągnięć: brak konkretnych celów w obowiązującym prawodawstwie, np. w dyrektywie siedliskowej, fakt, że niektóre ekosystemy (takie jak lasy i ekosystemy rolnicze) nie są w pełni objęte prawodawstwem, a także nieskuteczność wyznaczonych wcześniej dobrowolnych celów. Ogólnie rzecz biorąc, dotychczasowe próby nie doprowadziły do wystarczającej odbudowy na konieczną skalę i na wymaganym poziomie starań.
Co należy osiągnąć?
Celem szczegółowym jest odbudowa zdegradowanych ekosystemów w całej UE (np. terenów podmokłych, lasów, ekosystemów morskich, ekosystemów rolniczych, rzek i jezior oraz siedlisk zalewowych), a w szczególności tych, które mają największy potencjał w zakresie wychwytywania i składowania dwutlenku węgla oraz zapobiegania klęskom żywiołowym i łagodzenia ich skutków. Powinno to przyczynić się do zapewnienia, aby do 2030 r. różnorodność biologiczna w UE weszła na ścieżkę regeneracji, a do 2050 r. wdrożone zostały działania na rzecz odbudowy w odniesieniu do wszystkich ekosystemów w UE, które tego wymagają. Odpowiedzialność za osiągnięcie tego celu będzie spoczywać na UE i państwach członkowskich. Do celów operacyjnych należą: a) ustanowienie prawnie wiążących celów w zakresie odbudowy ekosystemów i utrzymania ich w dobrym stanie, stanowiących uzupełnienie obowiązujących instrumentów prawnych; oraz b) ustanowienie skutecznych ram wdrażania, w których państwa członkowskie opracowują krajowe plany odbudowy dotyczące sposobów osiągnięcia celów, określające oceny stanu, planowanie odbudowy, sprawozdawczość w zakresie odbudowy i jej finansowanie. Komisja będzie dokonywać przeglądu tych planów i okresowo oceniać postępy.
Na czym polega wartość dodana podjęcia działań na poziomie UE (zasada pomocniczości)?
Na poziomie UE istnieje wartość dodana ze względu na transgraniczny charakter degradacji ekosystemów. Opierając się na istniejących przepisach UE, należy podjąć skoordynowane i spójne działania, aby osiągnąć znaczący poziom odbudowy i zapewnić UE wiarygodność niezbędną do odgrywania wiodącej roli na arenie międzynarodowej.
B. Rozwiązania
Jakie są warianty działań służących osiągnięciu celów? Czy wskazano preferowany wariant? Jeżeli nie, dlaczego?
Wariant 1: W scenariuszu odniesienia zakłada się wdrożenie unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 oraz odpowiednich polityk unijnych i krajowych, bez wprowadzania prawnie wiążących celów w zakresie odbudowy. Wariant 2: w tym wariantcie nadrzędnym prawnie wiążącym celem jest odbudowa ekosystemów w UE do 2050 r. Wariant 3: w tym wariantcie zakłada się szereg prawnie wiążących celów i obowiązków w zakresie odbudowy poszczególnych ekosystemów, zakładających odbudowę wielu ekosystemów do roku 2030, 2040 i 2050 (np. terenów podmokłych, lasów, ekosystemów morskich, ekosystemów rolniczych, rzek i jezior oraz siedlisk

zalewowych). Dodatkowe cele dotyczące tych ekosystemów, w przypadku których nie są jeszcze dostępne wystarczające informacje, mogą zostać wprowadzone na późniejszych etapach w oparciu o metodykę ogólnounijną.   Wariant 4: jest to hybryda wariantów 2 i 3: przewiduje się w nim cel nadrzędny polegający na stymulowaniu ogólnego postępu przy wsparciu prawnie wiążących celów w zakresie poszczególnych ekosystemów. Ten wariant jest wariantem preferowanym.
Jakie są poglądy różnych zainteresowanych stron? Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów?
Zainteresowane strony podzielają pogląd, że należy zrobić znacznie więcej w zakresie odbudowy i w kwestiach prawnych. Potwierdza to szereg opinii na temat celu nadrzędnego oraz celów w zakresie poszczególnych ekosystemów. Niektóre zainteresowane strony, w tym osoby, które na co dzień zajmują się zasobami naturalnymi/siedliskami (zwłaszcza leśnicy i niektórzy użytkownicy gruntów), kwestionują wartość dodaną dodatkowych przepisów.
C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu
Jakie korzyści przyniesie wdrożenie preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?
Preferowany wariant 4 przyniesie szereg korzyści. Po pierwsze, przyczyni się do znacznej poprawy stanu różnorodności biologicznej i zdrowia ekosystemów w całej UE. Podejście etapowe szybko przynosi pozytywne korzyści, a w dłuższej perspektywie zapewnia szeroki zasięg działań. Poprawa stanu zdrowia ekosystemów spowoduje również znaczny wzrost ich zdolności do zapewnienia szeregu korzyści, takich jak łagodzenie zmiany klimatu, zapobieganie klęskom żywiołowym i łagodzenie ich skutków, poprawa jakości wody, czystsze powietrze, zdrowsze gleby i ogólny dobrostan. Z oceny wynika, że korzyści zdecydowanie przewyższają koszty. Korzyści z odbudowy znacznych obszarów torfowisk, bagien, lasów, wrzosowisk i zarośli, użytków zielonych, rzek, jezior i siedlisk zalewowych oraz przybrzeżnych terenów podmokłych w UE można oszacować na kwotę rzędu 1 860 mld EUR (przy czym koszty szacuje się na kwotę około 154 mld EUR). Szacuje się także znaczne korzyści dla innych rodzajów ekosystemów, np. morskich i miejskich oraz dla odbudowy populacji owadów zapylających.
Jakie są koszty wdrożenia preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?
Główne koszty będą związane z odbudową ekosystemów i ich utrzymaniem. Niektóre koszty mogą wynikać z utraconych dochodów, np. rolników, właścicieli lasów lub rybaków, podczas przechodzenia na bardziej zrównoważone praktyki; koszty te mogą być częściowo lub całkowicie pokryte ze środków UE i innych źródeł. Wariant preferowany pociąga za sobą również koszty administracyjne związane z opracowaniem wspólnych systemów monitorowania, sporządzeniem i wdrożeniem krajowych planów odbudowy oraz kontrolą postępów. Koszty wystąpiłyby zarówno na poziomie państw członkowskich, jak i UE.
Jakie są skutki dla MŚP i konkurencyjności?
Preferowany wariant przyniesie, zwłaszcza w dłuższej perspektywie, pozytywne skutki dla przedsiębiorstw bezpośrednio zależnych od zdrowych ekosystemów (mniejsza liczba powodzi i susz, lepsza jakość i ilość wody, MŚP zaangażowane w działania związane z odbudową), a także dla branży turystycznej. Przewiduje się, że rolnicy, leśnicy i rybacy będą musieli ponieść pewne koszty w związku ze zmianą sposobu gospodarowania gruntami, zmniejszeniem połowów lub dostosowaniem do nowych praktyk.
Czy przewiduje się znaczące skutki dla budżetów i administracji krajowych?
Przewiduje się koszty związane z podjęciem aktywnych działań w zakresie odbudowy, a także koszty zakupu gruntów, rekompensaty dla właścicieli gruntów, użytkowników gruntów lub rybaków za dodatkowe koszty i utracone dochody, jak również koszty administracyjne dla państw członkowskich związane z opracowaniem i realizacją krajowych planów odbudowy. Znaczna część z 10 % środków wieloletnich ram finansowych przewidzianych na różnorodność biologiczną do 2026 r. może zostać wykorzystana na wsparcie państw

członkowskich.

Czy wystąpią inne znaczące skutki?

UE będzie dawać przykład w międzynarodowych negocjacjach dotyczących różnorodności biologicznej, takich jak te prowadzone w ramach Konwencji o różnorodności biologicznej. Opracowanie wspólnej metodyki monitorowania i możliwość ponownego wykorzystania danych w innych kontekstach monitorowania ekosystemów w UE zapewni korzyści związane z uproszczeniem. Akt o odbudowie zasobów przyrodniczych będzie również stanowić kluczowy wkład w osiągnięcie celów Europejskiego Zielonego Ładu, w tym celów Europejskiego prawa o klimacie, celów klimatycznych na rok 2030 oraz celów strategii UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu.

Proporcjonalność

Akt przewidujący nadrzędny cel w zakresie odbudowy połączony z szeregiem celów szczegółowych obejmujących szeroki zakres ekosystemów jest adekwatny do skali i zakresu celów, które mają zostać osiągnięte.

D. Działania następcze

Kiedy nastąpi przegląd przyjętej polityki?

Przewiduje się, że akt prawny wejdzie w życie w 2023 r. i zostanie poddany przeglądowi do 2035 r. Zmiany mogą obejmować dodatkowe- cele, jeśli dostępne będą wystarczające dane i wiedza. Na podstawie danych i informacji regularnie udostępnianych przez państwa członkowskie Komisja oceni postępy w osiąganiu celów.